

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“HIV/AIDS TANISINDA “KAÇIRILMIŞ FIRSAT” İSTEMİYORUZ”

Proje Kodu: 61823F9C88D90

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

Dr.Öğretim Üyesi Handan ALAY
Atatürk Üniversitesi Tıp fakültesi

Araştırmacılar:

Prof.Dr. Kemalettin Özden
Prof.Dr. Ayşe Albayrak
Dr.Öğretim Üyesi Fatma Kesmez Can
Doç.Dr. Ferit Kuşcu

Aralık, 2021

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Özet	3
Materyal ve Yöntem	4
Proje Uygulamasına Ait Görseller	5-8
Sonuçlar	9

ÖNSÖZ

Dünyada ve ülkemizde HIV/AIDS (İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü/ Edinilmiş Bağışıklık Yetmezliği Sendromu); kişiden kişiye bulaşabilmesi, bireysel sonuçlarının ağır olmasının yanı sıra geniş kitlelere yayılabilmesi, sağlık ve sosyoekonomik açıdan yükünün ağır olması nedeni ile toplumsal sonuçları da büyük önem taşıyan halk sağlığı sorunlarından biridir.

Birleşmiş Milletler HIV/AIDS Ortak Programı (UNAIDS) 2017 yılı raporuna göre; dünyada 2017 yılı içinde yaklaşık 1.8 milyon kişinin HIV enfeksiyonuna yakalandığı, toplam 36.9 milyon HIV ile enfekte kişi bulunduğu ve 940 bin kişinin AIDS ile ilişkili hastalıklar nedeni ile öldüğü belirtilmektedir. Ülkemizde de HIV/AIDS açısından son yıllarda vaka sayılarında artış izlenmektedir. Bu nedenle de HIV/AIDS'in önlenmesi ve kontrolü oldukça önem arz etmektedir.

ÖZET

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı kapsamında geçtiğimiz yıl Türkiye’de sürdürülebilir kalkınmaya destek olmak amacıyla ulusal ve uluslararası ortakları ile birlikte bir çalışma yürütüldü. Bu çalışma raporuna göre sürdürülebilir kalkınma amaçları arasında “sağlık ve kaliteli yaşam” maddesinde HIV/AIDS gibi bulaşıcı hastalıkların 2030 yılına kadar ortadan kaldırılması yer almaktadır. HIV/AIDS’in önlenmesinde tarama testlerinin yaygınlaştırılması, kondom kullanımı, etkili antiretroviral tedavi kullanımı ve temas öncesi profilaksi yer almaktadır.

HIV epidemisini sonlandırmak için asıl hedef HIV bulaş hızını düşürmek ve bunun için de ilk basamak HIV pozitif olduğunu bilmeyen olguları erken tespit edip etkin tedavi başlamakla mümkündür. HIV ile yaşayan bireylerde HIV tanısı öncesi doktor başvuruları geriye dönük incelendiğinde, hastaların çoğunun, birden fazla kez HIV ile ilişkili semptomlar nedeniyle doktora başvurduğu ve Anti-HIV testi yapılmadığı için tanıda gecikmeler olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmalarda sağlık hizmeti esnasında klinik olarak HIV tanımlayan ve HIV testi yapma fırsatının kaçırılmış olduğu en sık görülen klinik durumlar yer almaktadır. Bu bulgular arasında toplum kaynaklı pnömoniler, herpes zoster, kandida stomatiti, kandida özefajiti, hepatit C, lökopeni, lenfoma, trombositopeni, ateş, sistemik lenfadenopati, anormal kilo kaybı, ishal, Guillain Barre sendromu, servikal displazi yer almaktadır. Tıp fakültesi öğrencilerine 5.sınıfta staj programı içerisinde HIV/AIDS konusunda ders konusu anlatılmaktadır. 6.sınıfa gelen öğrencilerimiz artık kliniklerde hasta görmekte ve kısa zaman sonra da sahalarda aktif olarak çalışacaklardır. 1 Aralık Dünya AIDS günü nedeniyle, HIV/AIDS hastaları için “kaçırılmış fırsat” oluşturmamak için tıp fakültesi 5. ve 6.sınıf öğrencilerine HIV enfeksiyonunun erken tanısına dikkat çekmek amaçlı el broşürleri oluşturulacak ve dağıtımı sağlandı. Proje desteği ile yaptığımız etkinlik ve farkındalık çalışması sonucunda HIV/AIDS için erken belirteçlerin farkındalığı ile tarama testlerinin öneminden bahsedilerek, erken tanı ve tedavi ile hastalığın önlenmesi ve kontrolüne katkıda bulunmuş olduk.

Anahtar Kelimeler: HIV, AIDS, HIV testi, erken tanı, kaçırılmış fırsat

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

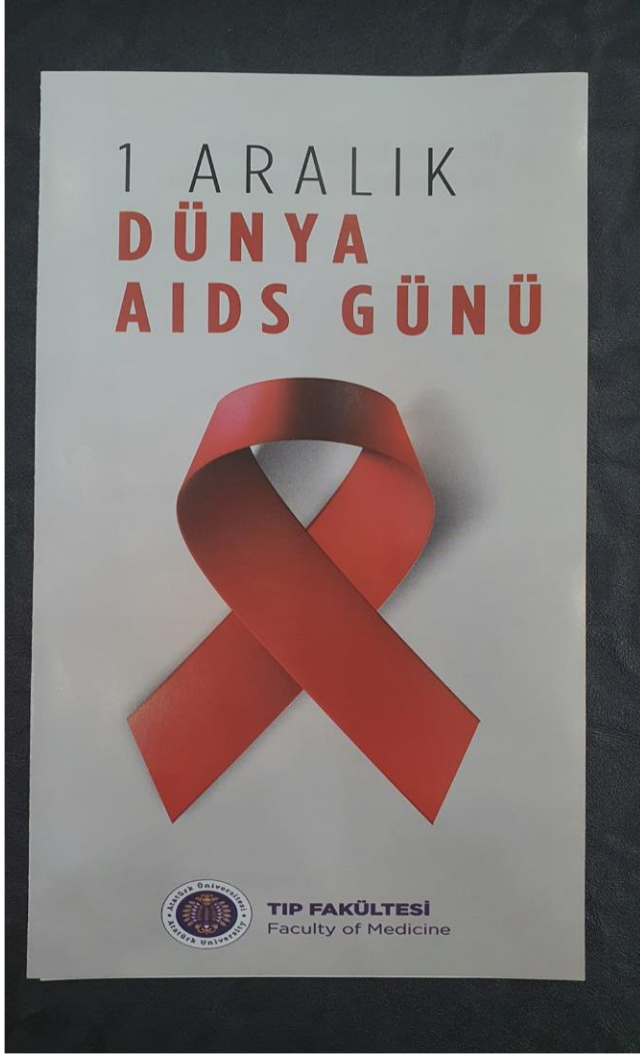
Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje ekibi tarafından 01.12.2021 tarihinde Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, konferans salonunda gerçekleştirilmiştir.

Projenin Uygulanışı

Bu proje kapsamında 1 Aralık Dünya AIDS gününde tıp fakültesi 5. ve 6. sınıf öğrencilerine HIV/AIDS hakkında farkındalıklarını artırmak, HIV/AIDS hastaları için "kaçırılmış fırsat" oluşturmamak, HIV enfeksiyonunun erken tanısına dikkat çekmek amacıyla hastalık hakkında önemli noktaları içerisine alan broşürler hazırlandı. Broşürlerin tasarımı ve basımı Atatürk Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından yapıldı. Projenin gerçekleştirildiği gün tıp fakültesi öğrencilerimiz Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, konferans salonuna, hastane başhekiminin de onayı ile davet ettik. Enfeksiyon hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim dalı başkanımız Prof.Dr. Kemalettin Özden tarafından öğrencilerimize HIV/AIDS hakkında bilgilendirme konuşması gerçekleştirildi. Proje kapsamında basılan broşürlerimizi öğrencilerimize dağıttık. Broşürleri verirken eş zamanlı olarak HIV/AIDS enfeksiyonunun öneminden, erken teşhisin neden önemli olduğundan ve HIV/AIDS hastaları için kaçırılmış fırsata izin verilmemesi gerektiğinden bahsettik.

PROJE UYGULAMASINA AIT GÖRSELLER

Proje kapsamında hazırlanan broşürün genel görünümü

Proje kapsamında Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim dalı başkanı Prof.Dr. Kemalettin Özden tarafından tıp fakültesi 5. ve 6. sınıf öğrencilerine HIV/AIDS hakkında bilgilendirme konuşması yapıldı.

Proje kapsamında öğrencilerimize broşürler takdim edildi.

Proje kapsamında öğrencilerimize broşürler takdim edildi.

Proje kapsamında öğrencilerimize broşürler takdim edildi.

Proje kapsamında öğretim üyelerimiz, hastane idarecilerimiz ve öğrencilerimizle birlikte

Proje kapsamında Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim dalı olarak HIV/AIDS hastalarında “kaçırılmış fırsat”a izin vermiyoruz.

SONUÇLAR

Dünyada ve ülkemizde HIV/AIDS (İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü/ Edinilmiş Bağışıklık Yetmezliği Sendromu); kişiden kişiye bulaşabilmesi, bireysel sonuçlarının ağır olmasının yanı sıra geniş kitlelere yayılabilmesi, sağlık ve sosyoekonomik açıdan yükünün ağır olması nedeni ile toplumsal sonuçları da büyük önem taşıyan halk sağlığı sorunlarından biridir. Ülkemizde de HIV/AIDS açısından son yıllarda vaka sayılarında artış izlenmektedir. Bu nedenle de HIV/AIDS'in önlenmesi ve kontrolü için pek çok faaliyet çalışmaları yapılmaktadır.

Bu projeye HIV/AIDS enfeksiyonunun önlenmesi ve kontrolü için tıp fakültesi 5. ve 6. sınıf öğrencilerine farkındalık oluşturuldu. HIV enfeksiyonunun toplum sağlığı üzerine olumsuz etkilerini azaltmak adına sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunuldu. 1 Aralık Dünya AIDS günü nedeniyle, HIV/AIDS hastaları için "kaçırılmış fırsat" oluşturmamak için tıp fakültesi 5. ve 6.sınıf öğrencilerine HIV enfeksiyonunun erken tanısına dikkat çekmek amaçlı el broşürleri oluşturulacak ve dağıtımı sağlandı. Proje desteği ile yaptığımız etkinlik ve farkındalık çalışması sonucunda HIV/AIDS için erken belirteçlerin farkındalığı ile tarama testlerinin öneminden bahsedilerek, erken tanı ve tedavi ile hastalığın önlenmesi ve kontrolüne katkıda bulunmuş olduk.

Projemizi destekleyerek, HIV/AIDS enfeksiyonu hakkında farkındalık oluşturmamıza katkıda bulunan Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Merkezi'ne teşekkür ederiz.